

Mál nr. 203/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nöfn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Fjölskyldutrygging.

**Gildissvið vátryggingar. Varúðarreglur.**

**Gögn.**

1. Málskot mótttekið 30. júní 2022, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V, dags. 5. júlí 2022, ásamt fylgiskjöllum.

**Málsatvik.**

Í lögregluskýrslu sem fylgir gögnum málsins kemur fram að hinn 2. júlí 2021 hafi verið tilkynnt um yfirlaðið innbrot á heimili M. Kvaðst M nýbúin að kaupa íbúðina og hafi farið úr henni um morguninn en sonur hennar, A verið eftir í íbúðinni. Þegar M hafi komið heim klukkan rúmlega sjö um kvöldið hafi hún tekið eftir að búið væri að fara til hluti í íbúðinni og að geymsla hússins hafi staðið opin. Fram kemur í skýrslunni að engin ummerki hafi verið um innbrot í íbúðina. Kvaðst M ekki vita til þess að einhver annar hafi haft lykla af íbúðinni. Aðspurður kvaðst A hafa farið úr íbúðinni milli klukkan 15 og 16 um daginn og komið aftur heim þegar M hringdi í hann upp úr klukkan 19. Lögregla ræddi við nágranna M og kvaðst einn þeirra hafa séð þrjá unga karlmenn ganga niður stigann frá 4. hæð milli klukkan 15 og 16. Hjón sem búa á sömu hæð og M sögðu dóttur sína hafa orðið vara við einhverja stráka á hæðinni fyrr um daginn. Þeir hafi opnað inn til hennar en hætt við að fara inn þegar þeir sáu hana. Ætlaði M að koma lista til lögreglu yfir það sem var stolið en það hafi meðal annars verið ípad, snúrur, hleðslutæki og fleira. M tilkynnti tjónið til V þann 6. júlí 2021. V hefur hafnað bótaskyldu úr fjölskyldutryggingu M með vísan til þess að engin ummerki hafi verið um innbrot í íbúðina eða geymsluna.

Af málskoti verður ekki annað ráðið en að M krefjist þess að fá viðurkennda bótaskyldu vegna tjóns af völdum innbrots. M telur að hurðin hafi verið læst en að óviðkomandi aðilar hafi farið inn með lykli sem líklega hafi verið í íþróttatösku A sem stolið var þegar brotist var inn í bifreið M nokkrum vikum áður fyrir utan fjöleignarhúsið þar sem M og A búa. Kvaðst M hafa látið V vita af því en að V hafi ekki fallist á þá útskýringu. Vísar M til þess að skilmálar V séu staðlaðir samningsskilmálar sem V setur einhliða. Tók V ekki tillit til þess við vinnslu málsins og mat á því, hvort um innbrot á skilningi skilmálanna hafi verið að ræða. Skýra verði vafa sem lýtur að mikilvægum forsendum ákvörðunar um bótaskyldu, M í hag. Vísar M m.a. til 1. mgr. 36. gr. b. laga um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga.

V vísar í fyrsta lagi til D-liðar yfirlitsmyndar á annarri blaðsíðu skilmála umræddrar tryggingar þar sem segir m.a.: „Það er forsenda fyrir bótaskyldu að á vettvangi séu ótvíræð merki um innbrot.“ Þar er einnig að finna varúðarreglu þar sem segir: „Dyr, gluggar og önnur op inn á vátryggingarstað skulu vera tryggilega læst og lyklar geymdir þannig að óviðkomandi hafi ekki aðgang að þeim.“ Telur V að fyrrgreinda setningin feli í sér hlutlæga ábyrgðartakmörkun en ekki varúðarreglu og því hafi félaginu verið heimilt að beita undantekningarákvæðinu samkvæmt orðanna hljóðan. Feli ákvæðið ekki sér nein fyrirmæli um tiltekna hefðun vátryggðs og hefur enga skírskotun til huglægrar afstöðu vátryggðs. Það er m.ö.o. ekki um að ræða dulbúna hegðunarreglu eða varúðarreglu. Vísar V til dóms Hæstaréttar í máli nr. 474/2006 máli sínu til stuðnings. Í öðru lagi telur V að M hafi ekki sýnt fram á að innbrot hafi átt sér stað og að M beri sönnunarbyrði fyrir því. Ráða megi af framburði vitnis í lögregluskýrslu að óprúttir aðilar hafi verið á rápi á stigaganginum og opnað inn í þær íbúðir sem voru ólæstar. Bendir það að mati V eindregið til þess að íbúð M hafi verið ólæst í umrætt sinn og að þjófarnir hafi opnað hurðina og farið inn í íbúð M líkt og þeir gerðu í íbúð nágrannans. Þannig bendi gögn málsins til að um hafi verið að ræða þjófnað úr ólæstri íbúð.

**Álit.**

Í innbústryggingu fjölskyldutryggingar M hjá V kemur fram í yfirlitsmynd 3. gr. að vátryggingin bæti tjón vegna þjófnaða við innbrot í læsta íbúð, bifreið einkabát, einkaloftfar, sumarhús eða hjólhýsi. Í skilmálunum segir einnig að það sé forsenda fyrir bótaskyldu að á vettvangi séu ótvíræð merki um innbrot. Í sömu grein er að finna varúðarreglu sem greint hefur verið frá hér að ofan. Þegar litið er til

orðalags greinarinnar verður ekki séð að þar sé um að ræða óskýrt orðalag eða að önnur ákvæði þeirra stöðluðu samningsskilmála séu þannig óskýrir að þeim beri að víkja til hliðar á grundvelli 36. gr. b í lögum um samningsgerð, umboð og ógilda löggerninga nr. 7/1936.

Sönnunarbyrði um að varúðarregla hafi verið brotin hvílir á V. Af upplýsingum í lögregluskýrslu og þá sérstaklega framburði vitna verður ekki annað ráðið en að farið hafi verið inn á heimili M inn um ólæstar dyr en sömu aðilar opnuðu hurð nágranna M en hættu við þegar þeir urðu þess varir að íbúðin var ekki mannlaut. Þannig má leiða líkur að því að þeir hafi komist á sama hátt inn í íbúð M og þannig hefur M brotið gegn þeirri varúðarreglu skilmálans að læsa dyrum tryggilega. Engin sönnun liggur um það að lyklum hafi verið stolið í innbroti í bifreið M nokkrum vikum áður né að farið hafi verið inn í íbúðina með stolnum lyklum. Í 26. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004 kemur fram að félagið geti gert fyrirvara um það að það skuli laust úr ábyrgð í heild eða að hluta ef varúðarreglum er ekki fylgt. Slíkan fyrirvara er að finna í 18. gr. almennra skilmála V. Í greininni kemur einnig fram að þótt félagið geti borið fyrir sig að varúðarreglum hafi ekki verið fylgt má samt leggja á það ábyrgð að hluta með hliðsjón af því hvers konar varúðarreglu var ekki sinnt, sök váttryggðs, hvernig váttryggingaratburð bar að og atvikum að öðru leyti. Varúðarregla um að læsa váttryggingarstað tryggilega og gæta að geymslu lykla er mikilvæg varúðarregla enda eiga óæskilegir aðilar annars óhindraðan aðgang að váttryggingarstað. Af öllum aðstæðum virtum telst V hafa heimild til að takmarka ábyrgð sína að fullu. Af því leiðir að M á ekki rétt á bótum vegna þjófnaðarins.

#### **Niðurstaða.**

M á ekki rétt á bótum úr fjölskyldutryggingu sinni hjá V

Reykjavík, 6. september 2022.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir